

Na jaře roku 2022 bylo Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví vybráno jako jeden z realizátorů vzdělávání v rámci projektu Ministerstva zdravotnictví ČR s názvem „Podpora zavedení multidisciplinárního přístupu k duševně nemocným“ (*Multidisciplinarita*). V období od června do září 2022 jsme tak měli možnost nabídnout zájemcům ve 14 krajích ČR náš dvoudenní vzdělávací program „**Zotavení a plánování péče**“, zaměřený na možnosti prohloubení multidisciplinární spolupráce pro podporu zotavení z duševní nemoci s důrazem na zapojení klienta a jeho silné stránky, budování vztahu mezi pomáhajícím pracovníkem a klientem, mapování a mobilizaci zdrojů klienta, síťování, propojování a individuální plánování péče v běžné praxi.

Na přípravě kurzu i na výuce se podíleli vedle jiných odborníků i lektoři s vlastní zkušeností s duševním onemocněním. Koncepce kurzu vychází z principů modelu CARE (Podpurný vztahový přístup v psychosociální rehabilitaci), který se u nás v posledních letech v čím dál větší míře systematicky zavádí (nejen) ve službách pro lidi s duševním onemocněním.

V rámci této veřejné zakázky náš kurz úspěšně absolvovalo celkem 194 účastníků ve 14 městech. Jako velký přínos vidíme především možnost osobního setkání a propojení pracovníků z různých služeb v rámci regionu, kteří mohli na kurzu společně sdílet dobrou praxi, prohloubit své znalosti a zkušenosti s modelem CARE a především uvažovat o posílení vzájemné spolupráce. Z větší části se setkání účastnili pracovníci multidisciplinárních týmů z komunitních služeb (CDZ). Nezanedbatelnou část však tvořili i zdravotničtí pracovníci z psychiatrických nemocnic, kde je zavádění tohoto přístupu v praxi ze zkušeností účastníků z mnoha důvodů obtížnější. Přesto bylo možné v rámci kurzu zachytit mnoho příkladů dobré praxe a současně vzešla řada podnětů pro posílení vzájemné spolupráce i možnosti, jak více pracovat s principy modelu CARE v obou typech služeb.

Podávalo se tak udělat další krok k propojení obou těchto „světů“ tak, aby mohly najít cestu k lepší vzájemné komunikaci a rozvíjení spolupráce. I sami účastníci často zmiňovali, že by bylo prospěšné více rozšířit povědomí o tomto způsobu práce v psychiatrických nemocnicích, kde je to vnímáno jako velmi potřebné. Často zde chybí prakticky zaměřené vzdělávání v tomto modelu praxe nebo podmínky, které by umožnili pracovníkům zaměřovat se více na individuální spolupráci, práci se sociální sítí klienta a systémem návazných služeb. Velkým přínosem podle účastníků ale bylo především to, že se mohli setkat napříč týmy a organizacemi v daném regionu a vzájemně sdílet zkušenosti a osobně se poznat.

Tyto kurzy jim k tomu nabídly ideální příležitost, nejen po stránce obsahu a probíraných témat, ale i díky tomu, že jsou pojaty interaktivně, se spoustou praktických nácviků a s širokou možností diskuze a sdílení, což účastníci hodnotili velmi pozitivně, stejně jako přístup všech našich lektorů.

Přestože zapojení peer lektorů je už běžnou součástí většiny našich kurzů, z reakcí účastníků jsme měli možnost se znovu přesvědčit, jak velký přínos to pro publikum má. Z hodnocení všech 14 běhů kurzu velmi silně zaznívalo, jak posluchači oceňují přítomnost člověka s vlastní zkušeností a jeho pohled na věc a že sdílení osobní zkušenosti a perspektivy lidí s duševním onemocněním stále není tak běžné, jak bychom si přáli.

Celkově můžeme s radostí říci, že se kurzy v naprosté většině vydařily a byly naplněny téměř na maximum (přestože probíhaly převážně v období letních prázdnin a dovolených, kdy bývá zájem o vzdělávací aktivity obecně nižší). Podávalo se rozšířit povědomí o možnostech cílené podpory zotavení a o konkrétních postupech, jak principy modelu CARE uplatňovat v rámci spolupráce mezi službami. Věříme, že kurzy přispěly k větší spolupráci komunitních služeb a psychiatrických nemocnic, protože (jak zaznělo i z publika na kurzu) všem by mělo jít o společnou věc. A to bez ohledu na to, zda jde o profesionály, kteří v modelu CARE už nějakou dobu pracují, nebo o ty, kteří se touto metodou teprve seznamují.

Výstižně to shrnuje jeden z účastníků v závěrečném hodnocení kurzu: je důležité „vrátit se ke klientům a jejich skutečným potřebám, ne k potřebám služby“.

Obdobný kurz s přílehlým názvem **Příprava na návrat. Jak prakticky na podporu zotavení během hospitalizace** připravilo Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví pro zájemce, kteří se z jakéhokoliv důvodu nemohli účastnit kurzů v rámci projektu Multidisciplinarita. Kurz v rozsahu 16 hodin získal akreditaci u MPSV a bude realizován na klíč pro celé regionální sítě či týmy na klíč. Více viz <https://www.cmhcd.cz/vzdelavaci-institut/vzdelavaci-kurzy/kurzy/priprava-na-navrat-jak-prakticky-na-podporu-zotav/>.